

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

УДК 378.147

**ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ РОБОТИ В ГРУПАХ НА ПРАКТИЧНИХ
ЗАНЯТТЯХ З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ****В.В. Протасов****Житомирський торговельно-економічний коледж Київського
національного торговельно-економічного університету,
м. Житомир, Україна**

Постановка наукової проблеми. Модернізація освіти вимагає підвищення активності та самостійності студентів, формування в них умінь опрацьовувати та плідно використовувати освітню інформацію в життєвих ситуаціях. Робота в групі полягає у створенні в студентській аудиторії сприятливого для навчання середовища через створення ситуацій, що дають можливість досягати мети завдяки співпраці з одночасним обмеженням суперництва.

Аналіз попередніх досліджень. Питання активізації пізнавальної діяльності розглядаються в працях багатьох педагогів: Т. Вахрушевої, І. Зязюна, Л. Пироженко, О. Пометун, А. Фасолі, В. Химинець та інших, але потребує додаткових досліджень застосування активних методів навчання при викладанні бухгалтерського обліку.

Метою статті є розгляд особливостей застосування методу роботи в групах при проведенні практичних занять з бухгалтерського обліку.

Виклад основного матеріалу. Практичне заняття - форма організації навчального процесу, під час якої за завданням і під керівництвом викладача студенти виконують практичну аудиторну чи позааудиторну роботу з будь-якого предмета. Особливо значну роль практичні заняття мають відіграти у вивченні спеціальних предметів, зміст яких спрямовано на формування професійних умінь. Основна дидактична мета практичного заняття - закріплення й деталізація наукових знань, а головне - формування навичок і вмінь [1, с. 99].

Дійсність на звичайному практичному занятті виглядає так, що студенти швидше змушені змагатися між собою, ніж співпрацювати. Суперництво впливає з традиційної моделі навчання, в якій студенти індивідуально засвоюють подані знання і за результати своєї роботи теж оцінюються індивідуально. Таку ситуацію можна здолати, пропонуючи модель, у якій студенти здобувають знання самостійно, співпрацюючи між собою в групах. Успіх групи залежить від успіху кожного її учасника. Діяльність у групі сприяє розвитку низки вмінь і навичок, пов'язаних із взаємодопомогою, а також покращує відносини між студентами.

Як приклад застосування методу роботи в групах при проведенні практичних занять з бухгалтерського обліку розглянемо практичне заняття з теми «Документальне оформлення касових та розрахункових операцій». Для

виконання практичного завдання підготовлено робочий зошит, який містить тему, мету, забезпечення, питання для актуалізації опорних знань, умови навчальних завдань, матеріал для узагальнення та контролю знань.

Для кожного практичного заняття надзвичайно важливою є вступна частина. Чим вона динамічніша, тим швидше студенти налаштовуються на сприйняття нової дисципліни і будуть готові до творчої роботи [2, с. 137]. Оголошуємо студентам тему і мету заняття, особливу увагу звертаємо на значення практичного заняття для майбутньої професії. Звертаємо увагу на те, кожен працівник при виконанні службових обов'язків буде пов'язаний з відрядженнями, придбанням для потреб підприємства різних товарно-матеріальних цінностей. Тому вміння правильно заповнювати касові ордера по господарських операціях видачі коштів підзвіт, поверненню невикористаних коштів, скласти звіт про використання коштів виданих на відрядження або підзвіт має велике практичне значення у підготовці майбутніх фахівців.

Важливою частиною практичного заняття є актуалізація опорних знань студентів, для цього пропонуємо дати відповіді на питання, пов'язані з темою практичного заняття, зокрема: який нормативний документ регламентує облік касових операцій, коли складається прибутковий (видатковий) касовий ордер, для чого призначено звіт про використання коштів, кого називають підзвітною особою, які документи підзвітна особа прикладає до звіту про використання коштів, які терміни подання звіту про використання коштів, тощо.

Короткий огляд теоретичних питань дозволяє студентам краще підготуватися до практичної частини заняття - заповнення первинних документів.

Звертаємо увагу студентів, що особливістю практичного заняття є робота в групах, де студенти по черзі виконують обов'язки різних посадових осіб, причетних до складання первинних документів. Це дає можливість якісно сформувати та закріпити навички практичної роботи з бухгалтерськими документами. За робочою навчальною програмою практичне заняття триває дві пари. На першій парі під керівництвом викладача студенти виконують одне завдання, заповнюють первинні документи по темі, на другій парі працюємо в групах, для цього студенти об'єднуються в групи по 3-4 чоловіка. В кожній групі один студент виконує обов'язки касира підприємства, другий - головного бухгалтера, решта виступають як підзвітні особи. Для виконання кожного нового завдання, студенти по черзі виконують обов'язки іншої посадової особи. Обов'язки керівника підприємства виконує викладач, котрий підписує заповнені первинні документи та оперативно здійснює контроль виконання роботи.

Зміст завдань для кожної групи однаковий, передбачає заповнення первинних документів по господарських операціях, пов'язаних з відрядженнями працівників та придбанням ними для потреб підприємства товарно - матеріальних цінностей. Розглядаємо ряд навчальних завдань, зокрема:

- перше - видача коштів підзвіт на відрядження, складання звіту про використання коштів, повернення залишку невикористаних сум або видача перевитрати;
- друге - відрядження на одну добу, кошти на відрядження не видавались, перевитрата буде видана пізніше, складаємо звіт про використання коштів;
- третє - видача коштів підзвіт на господарські витрати, складання звіту про використання коштів, повернення залишку невикористаних сум або видача перевитрати;
- четверте - кошти на господарські витрати не видавались, перевитрата буде видана пізніше, складаємо звіт про використання коштів.

В робочому зошиті кожне завдання оформлене у вигляді таблиці, де вказано зміст господарської операції, потрібно визначити первинний документ, кореспонденцію рахунків та відсутні суми. Перед виконанням кожного завдання викладач детально розглядає заповнення таблиці, спілкуючись з групами. Студенти перевіряють правильність своїх записів, звертаючись до слайдової презентації, тільки після цього групи приступають до заповнення документів. Як свідчить практичний досвід студенти, працюючи в групах та допомагаючи один одному, набагато краще засвоюють порядок та особливості заповнення прибуткових, видаткових касових ордерів, звіту про використання коштів. Студенти почуваються більш комфортно, позаяк відчувають підтримку команди, маючи різний рівень теоретичної підготовки вони намагаються співпрацювати з метою вирішення виробничих завдань.

Важливим етапом практичного заняття є узагальнення та контроль знань. Для цього пропонуємо знайти помилки в зразках заповнених первинних документів, установити відповідність між терміном та його значенням, тощо. На заключному етапі заняття проводимо підведення підсумків, оголошуємо оцінки та домашнє завдання.

Висновки. Запропонований метод роботи має ряд позитивних рис, зокрема колективне виконання завдань створює ситуацію професійного спілкування та сприяє набуттю пізнавального досвіду, у процесі виконання завдань стає зрозумілим зв'язок теоретичного матеріалу з практичною роботою, тощо. Разом з тим, слід відмітити, що в процесі використання методу відсутня можливість продемонструвати знання конкретного студента, недостатня вираженість внеску окремих студентів у вирішення загального завдання.

Література

1. Гладуш В.А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В.А. Гладуш, Г.І. Лисенко - Д., 2014. - 416 с.
2. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч.посіб. - К.: Академвидав, 2006. - 352 с.

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Методика викладання курсу «Загальна фізика» В.Г. Задорожний	141
Роль фізичного курсу в технічному вищому закладі А.Є. Сергєєва, В.Б. Роганков	142
До проблеми викладання фахового мовлення у вищих навчальних закладах технічного спрямування Я.В. Машарова, О.В. Шевчук	143
Перспективність і наступність у вивченні українського мовлення в загальноосвітній і вищій школах О.І. Філіпенко	145
Підвищення мотивації до вивчення Української мови як іноземної О.В. Гриньків	147
Використання методу роботи в групах на практичних заняттях з бухгалтерського обліку В.В. Протасов	150
Методичні рекомендації щодо вдосконалення якості лекцій Р.В. Амбарцумянц, М.І. Субботіна	153
Реформа вищої освіти як фактор формування нової сучасної еліти в Україні С.О. Лозинська, С.М. Рутар	154
Лекція як провідна форма навчання у ЗВО В.А. Самофатова	157
Комп'ютерне тестування в забезпеченні якості освіти С.М. Соц, Н.В. Хоренжий, А.П. Лапінська	158
Інтерес як найважливіший чинник навчальної діяльності студента О.О. Стояно	159
Шляхи підвищення успіху студентів у закладах вищої освіти США О.І. Козьменко	161
Міжнародна академічна мобільність як фактор підвищення якості освіти М.Р. Мардар, Ю.С. Левчук	163
Тренінг командоутворення як основа самоорганізації студентської групи А.В. Черкаський	166
Особливості вищої освіти в Чехії О.В. Калита	168
Сучасна практична підготовка фахівців молочної, олійно-жирової та косметичної галузей О.В. Севастьянова, Є.О. Котляр, Т.В. Маковська	170
Оцінювання як інструмент забезпечення якості вищої освіти І.В. Соколова	172
Структурно-змістовний модус професійної ідентичності майбутніх фахівців медичної галузі А.Г. Разумна	176
Організаційно-практичні засоби виховання комунікативних компетенцій журналіста С.В. Кандюк-Лебідь	179
Зв'язок вищої школи з життям М.М. Зацеркляний	181